

פסיכולוגיה תכ"ל חדשה

מועד מיוחד קיץ תשפ"ב 2022

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה : שעתייםב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה : בשאלון זה שני פרקים.

פרק ראשון — (12.5x4) — 50 נקודות

פרק שני — (10x5) — 50 נקודות

סך הכול — 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש : אין.ד. הוראות מיוחדות : אין.

כתבו במחברת הבחינה בלבד, רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

בהצלחה!

/המשך בעמוד הבא/

השאלות

פרק ראשון (50 נקודות)

ענה על 4 סעיפים מתוך שאלות 1-4 (לכל סעיף 12.5 נק.).

1. הנכדים של רבקה, בת השבעים לא ביקרו אותה כבר שבועות רבים. היא מתגעגעת אליהם מאוד ורוצה להמשיך לספר את סיפור חייה כילדה ונערה בטורקיה: אירועים משפחתיים, מפגשים חברתיים ארוחות החג המשותפות ועוד.

א. ציינו מהו השלב ההתפתחותי בו נמצאת רבקה ע"פ אריקסון, הציגו את הקונפליקט המתקיים בשלב זה והדגימו מהפתיח

ב. ציינו שני סוגי זיכרון המרכיבים את הזיכרון לטווח ארוך. הדגימו סוג אחד של זיכרון המתואר בפתיח ונמקו את בחירתכם.

2. לליאת רצון גדול מאד לעזור לאנשים ולכן הלכה להתנדב במד"א. פעמים רבות כאשר ליאת רואה אדם סובל היא מסוגלת לחוש את כאבו יחד עם זה היא מנסה להבין מדוע האדם סובל וכיצד ניתן לסייע.

א. ע"פ המודל של ואן קליף "רגשות כמקור למידע חברתי" (EASI) ציינו מהן שתי התגובות כאשר אדם צופה ברגשות של אדם אחר והסבירו איזו מהן מופיעה בפתיח.

ב. ציינו והסבירו שני מאפיינים של אישיות אלטרואיסטית ונמקו איזה מאפיין מופיע בפתיח.

3. נורית תלמידת תיכון נלחצת מאוד ממבחנים. מצב הפוגע מאוד בהישגיה. א. הציגו שני גורמים ללחץ ע"פ מודל הגירויים והסבירו ע"פ אחד מהם מדוע נורית נלחצת ממבחנים.

ב. ציינו שתי שיטות מחקר בפסיכולוגיה התפתחותית והסבירו איזו שיטה תתאים לבדוק האם הלחץ של נורית חריג או אופייני לבני גילה.

4. בחודשים האחרונים דווח בחדשות על מלחמה בין רוסיה ואוקראינה. ממשלת ישראל המליצה לסטודנטים ישראלים הלומדים באוקראינה לחזור בהקדם לישראל כדי להימנע מסכנה במידה ותפרוץ מלחמה. סטודנטים רבים חששו מפגיעה בלימודיהם ולא רצו לעזוב אך בעקבות ראיונות בתקשורת עם אנשי צבא וביטחון בכל זאת החליטו לעזוב ולחזור לישראל.

א. הסבירו מהם שני ערוצי המידע ע"פ פטי וקסיפו ונמקו באיזה ערוץ לדעתך עיבדו הסטודנטים את המידע ששמעו בתקשורת.

ב. ציינו והסבירו שני צרכים המסבירים התנהגות קונפורמית והדגימו מן הפתיח אחד מן הצרכים שציננתם

פרק שני (50 נקודות)

ענו על 5 שאלות מתוך שאלות 5-16 (לכל שאלה 10 נק.).

5. "הכדור הנמוך" ו"רגל בדלת" הן שיטות ליצירת היענות. השוו ביניהן בעזרת שני קריטריונים. קריטריון אחד של דמיון וקריטריון אחד של שוני

6. חבריו של רן, בן 16, הציעו לו לטוס עימם לטיול בחו"ל. הוריו חוששים ומתלבטים האם לאפשר לו נסיעה עם חברים לחו"ל בגיל צעיר.

א. ציינו מהו השלב ההתפתחותי בו נמצא רן ע"פ אריקסון, הציגו מאפיין אחד של שלב זה והדגימו מהפתיח

ב. ציינו איזה ערך מנחה את ההורים בהחלטה לאפשר לרן לנסוע ואיזה ערך מנחה את ההורים בהחלטה למנוע מרן לנסוע. נמק באיזה ערך היית בוחר

7. יש הטוענים שאי אפשר להסתמך על עדות ראיה של אדם שצפה באירוע פשע לצורך משפטי. האם אתם מסכים עם טענה זאת? הביאו נימוק מסוג ראיה לאישור או הפרכה של טענה זאת.

8. בעולם הפסיכולוגיה מוכרת התופעה שלעיתים בני נוער מתאהבים באנשים המבוגרים מהם בשנים רבות. ציינו ע"פ פרויד את השלב שבו נמצאים בני הנוער והסבירו מדוע מתרחשת תופעה זו.

9. דורון וחגי עומדים בפני אודישן לכוכב הבא. דורון לחוץ מאוד לעומת חגי שאיננו לחוץ כלל. הסבירו ע"פ גישת האינטראקציה מדוע דורון לחוץ וחגי איננו בלחץ.

10. דורית תומכת בחיסונים נגד נגיף הקורונה, היא התחסנה בכל החיסונים ומאמינה ביעילותם. ציינו מהם שלושת מרכיבי העמדה והדגימו כל אחד מהם על עמדתה של דורית.

11. אדם שאחד מחושיו נפגעו מפעיל ביתר שאת חושים אחרים כפיצוי. ציינו שני חושים שעשויים להתחזק אצל אדם שאיבד את חוש הראיה. הסבירו בקצרה כיצד כל אחד מחושים אלה יפעל.

12. הסבירו מהי שיטת "הערכה מחודשת של המצב". והדגימו כיצד ניתן בעזרת שיטה זו להפחית את הלחץ של תלמיד שנכשל בבחינת הברות.

13. הסבירו את המושג "נסיגה" ע"פ התיאוריה הפסיכוסקסואלית של פרויד והדגימו על אחד השלבים.

14. תארו את מהלך המחקר של בורגר בנושא ציות לסמכות את תוצאותיו ומסקנותיו.

15. יפעת צעדה ברחוב הומה אדם בת"א כשלפתע ראתה אדם מתעלף. אעפ"כ יפעת המשיכה בדרכה. ציינו כיצד נקראת תופעה זו והביאו שתי סיבות אפשריות מדוע יפעת לא סייעה למתעלף.

16. במחקר שנערך באוניברסיטת בר אילן ונבדקו בו 14000 תלמידים נמצא שבני הנוער בישראל מוטרדים מהמשקל הרבה יותר מחבריהם בעולם. בקרב הבנים הישראלים דווח על 20.9% שעושים דיאטה ובקרב הבנות על 29.1% שעושות דיאטה. (www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4779190,00.h)

הסבירו שני תנאים למחקר מדעי והדגימו אחד מהם על הפתיח.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך